

N.B. 1) Attempt any four questions.

2) All questions carry equal marks.

- 1) What is History? Bring out its scope and nature.
- 2) What are the various auxiliary sciences? Discuss their importance in Historical Research.
- 3) Explain the importance of Authenticity in the sources of the Historical Research.
- 4) Give an account of the different types of footnotes and states in importance in the research.
- 5) What do you understand by philosophy of history? Write an essay on its scope and relevance to History.
- 6) Evaluate the contribution of positivist Historians to History.
- 7) Describe the Subaltern View of Historiography.
- 8) Comment on .
 - a. Nationalist School of Indian Historiography.
 - b. Orientalist School of Indian Historiography.

मराठी रुपांतर

सूचना — १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- १) इतिहास म्हणजे काय? त्याचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा.
- २) विविध साह्यकारी शास्त्रे कोणती? इतिहास संशोधनातील त्यांच्या महत्वाची चर्चा करा.
- ३) ऐतिहासिक संशोधनामध्ये साधनांच्या सत्यतेचे महत्व विशद करा.
- ४) तळटीपांचे विविध प्रकार सांगून त्यांचे संशोधनातील महत्व सांगा.
- ५) इतिहासाचे तत्वज्ञान म्हणजे काय? त्याची इतिहासातील सुसंबद्धता आणि व्याप्ती यावर निबंध लिहा.
- ६) प्रत्यक्षदर्शी विचारवादी इतिहासकारांच्या इतिहासातील योगदानाची चर्चा करा.
- ७) इतिहासलेखनातील वंचितवादी दृष्टिकोनाचे वर्णन करा.
- ८) भाष्य करा.
 - अ) भारतीय इतिहासलेखनातील राष्ट्रवादी विचारप्रणाली
 - ब) भारतीय इतिहासलेखनातील पौर्वात्यवादी विचारप्रणाली

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q. 1** Examine the Political and Social conditions of U.S.A. at the turn of the 20th century.
- Q. 2** Describe Progressive Movement during the tenure of Willam Traft and Woodrow Wilson.
- Q. 3** Review the emergence of U.S.A. as a World Power (1990 to 1919).
- Q. 4** Discuss the causes responsible for the Great Depression.
- Q. 5** Trace the role of U.S.A. in World War II.
- Q. 6** Give an account of the Women's Liberation movement in U.S.A.
- Q. 7** Evaluate the Foreign Policy of U.S.A. during the Cold War.
- Q. 8** Comment On :
a) Science and Technology
b) Society and Culture

मराठी रुपांतर

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ २० व्या शतकाच्या पूर्व संधेला अमेरिकेत अस्तित्वात असलेल्या सामाजिक व राजकीय परिस्थितीचे परिक्षण करा.
- प्र. २ वुड्रो विल्सन आणि विल्यम टॅफ्टच्या काळातील प्रागतिक चळवळीचे वर्णन करा.
- प्र. ३ इ.स. १९९० ते १९९१ मधील अमेरिकेचा जागतिक सत्ता म्हणून झालेल्या उद्याचा आढावा घ्या.
- प्र. ४ अमेरिकेतील जागतिक महामंदीस जबाबदार असलेल्या कारणांची चर्चा करा.
- प्र. ५ दुसऱ्या महायुद्धातील अमेरिकेच्या भूमिकेचा मागोवा घ्या.
- प्र. ६ अमेरिकेतील स्त्रिमुक्ती चळवळीचा खुलासा करा..
- प्र. ७ शीतयुद्ध काळातील अमेरिकेच्या परराष्ट्र धोरणाचा मुल्यांकन करा.
- प्र. ८ भाष्य करा:
अ) विज्ञान आणि तंत्रज्ञान
ब) समाज आणि संस्कृती

M.A. (PART-II)

HISTORY

HISTORY OF BUDDHISM AND JAINISM UP TO 1000 A.D.

(PAPER-VII) (MAY- 2018)

QP Code : 50856

[3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any four questions.
 2. All questions carry equal marks.

1. Explain the significance of the Buddhist art as a source material for the study of Buddhism.
2. Give an account of the life of the Buddha from Dhammchakrapravartan to Mahaparinirvan.
3. Examine the composition and function of the Bhikku Sangha.
4. Review the contribution of Ashoka to the spread of Buddhism in India.
5. Discuss the Literary sources for the understanding of Jainism.
6. Write a detailed note on the importance of Six Dravyas in the teaching of Jainism.
7. Narrate the proceeding of the three Jain Councils.
8. Comment any **two** of the followings :
 - a) Tripitakas
 - b) Prativitya samutpada
 - c) Nine Tattvas
 - d) King Samprati

2
(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

सूचना : १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. बौद्ध धर्माच्या अभ्यासाचे साधन म्हणून बौद्ध कला शैलीचे महत्व स्पष्ट करा.
२. धम्मचक्रप्रवर्तन ते महापरिनिर्वाण याकालखंडातील बुद्धाच्या जीवनाची माहिती द्या.
३. भिकरू संघाची रचना व कार्य याचे परिक्षण करा.
४. भारतातील बौद्ध धर्माच्या प्रसारातील अशोकाच्या योगदानाचे अवलोकन करा.
५. जैन धर्माच्या आकलनासाठी प्रमुख वाडमयीन साधनांची चर्चा करा.
६. जैन धर्माच्या शिकवणूकीतील षड्राव्याचे महत्व यावर सविस्तर टिपण लिहा.
७. तीन जैन धर्माच्या परिषदांच्या कामकाजाचे वर्णन करा.
८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर भाष्य करा.
 - अ) त्रिपिटक
 - ब) प्रतित्यसमुत्पाद सिद्धांत
 - क) नऊ तत्वे
 - ड) राजा संप्रती

M.A. (PART-II)

HISTORY

SOCIAL & ECONOMIC & ADMINISTRATIVE HISTORY OF THE

MARATHAS (1600 - 1818 A.D.)

(PAPER- VIII) (MAY- 2018)

Q. P. Code: 36722

Total Marks: 100

N.B. 1) Attempt any four questions

2) All questions carry equal marks.

1. Critically examine the importance of Bakhari Literature as a source of Maratha history.

2. "The Geographical factors were influenced on the socio-economic life of the Marathas".

Explain.

3. Evaluate the contribution of saint-poets of Deccan in the foundation of Swaraj.

4. Explain the main features of the Central and Provincial Administrative systems of the Marathas.

5. Describe the village structure and nature of the society during the Maratha period.

6. Review the land revenue system of the Marathas and explain the nature of the Vatandari system.

7. Discuss the main features of Maratha Art and Architecture.

8. Write short notes on **any two** of the following:

a) Archaeological Sources b) Sufism

c) Slavery and Vethbegari d) Trade and Commerce

(मराठी रूपांतर)

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: १.) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

२.) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. मराठ्यांच्या इतिहासाचे साधन म्हणून बखर वाङ्मयाचे चिकित्सक परीक्षण करा.
२. "मराठ्यांच्या सामाजिक - आर्थिक जीवनावर भौगोलिक घटकांचा प्रभाव होता". स्पष्ट करा.
३. स्वराज्याच्या स्थापनेमध्ये दख्खन मधील संत- कवींच्या योगदानांचे मुल्यांकन करा.
४. मराठ्यांच्या केंद्रीय आणि प्रांतीय प्रशासन व्यवस्थेची मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
५. मराठेकालीन खेड्यांचे आणि समाज रचनेच्या स्वरूपाविषयीचे वर्णन करा.
६. मराठ्यांच्या जमीन महसूल पद्धतीचा आढावा घेऊन मराठेकालीन वतनदारी पद्धतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
७. मराठेकालीन कला आणि वास्तुकलेच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
८. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 - अ) पुरातत्वीय साधने
 - ब) सुफी संप्रदाय
 - क) गुलामगिरी आणि वेठबिगारी
 - ड) व्यापार आणि वाणिज्य

-----xxx-----